

SAMOBORSKI LIST

Glasilo za promicanje lokalnih interesa.

God. V.

Broj 30.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro. PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretplatnike K 1-70, za vanjske s poštarinom K 2, za inozemstvo K 2-25. Na po i na cijelu godinu razmjerno više. Pojedini broj stoji 16 fillira. Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv. br. 20.

U Samoboru
24. srpnja 1910.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petlini redak u redakcionom dijelu 20 fil. u oglasnom 10 fil. Za oglas, koji se više puta uvrćaju, daje se znatan popust. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Za samoborski stari grad.

I.

Prije nego počnem da pišem o samoj stvari, moram da najprije sam sebe opravdam za što ću da zagovaram reparaciju starog samoborskog grada, da ne bi u očima bilo koga t. j. raznih kritikana, kojima mi obilujemo na tucete, osvanuo kao reakcioner ili čak i srednjevjekovan čovjek.

Na staru samoborsku tvrdjavu, kao i na sve ovakve razvaline gledam i gledao sam uvijek ne s nekim pritajenim strahom, već s udivljenjem i čudjenjem, pitajući se svagda: „kud je sve to u prošasti brazdio čovječji duh i kakvi su to sve uvijeni putevi vodili k civilizaciji i napretku?“

Na te sam podrtine gledao kao na veličanstvene i svoje vrsti spomenike, koje si je čovječanstvo besvjesno podiglo, da potomci vide, što su im predji bili i što su radili.

To su spomenici zla, divijaštva, kmetstva i raje, koji se nikada svijesno ne dižu, ali su baš toga radi po svojoj tipičnosti i karakteristiki osebujni i jedini.

U naše se doba kako znamo svijesno spomenici dižu dobru, napretku i kulturi.

Svaki onaj, koji znade, kako su se ti spomenici gradili, kako je curlo znoj s lica i grbile se grbice na stotine raje, kako je nad njima visio knut i bič i kako im se na rebrima često i prečesto lomilo bičalo i

štapovi — s lagodom u duši uzdahne i prodje kraj tih današnjih spomenika veselo, što danas tih strahota nema.

U nas nema ropstva u starom smislu, nema više kmetstva, nema raje, nema raznih Tahija i austrijskih generala i tolikih drugih, već se tamo od francuske revolucije razliježe složno u sav glas poklik:

„Bratstvo, jednakost i sloboda.“

Prošla su kruta vremena desetina, inkvizicije, u mnogom i policajstva, srednji se vijek uopće gubi u ugodnu zaborav, da pače i zadnji vidljivi znaci kao da će da utonu u beskrajno ništa.

U prvanje doba, kad su se ljudi bojali, da se ne povrati doba najcrnijih apsolutizama i policijske države, kojoj ništa nije bilo sveto, silom su rušili ove spomenike, danas, a prije često legla najvećih opaćina i gnjusnih spletki i propasti tolikih obitelji, pojedinaca i žena.

Danas se više ne bojimo, da će se ono doba povratiti, da će nas eventualno povaliti na klupu i odrapiti nam pritom dvadeset i pet živih masnica — i radi toga gledamo s drugim pogledom i čuvstvom na ove ostatke onog strašnog degenerativnog doba, mi se divimo, resoniramo i razmišljamo.

Prolazeći kraj ovakve stare zgrade milijun misli i osjećaja, na oko često i bez sveze i logičnog slijeda, zaokupi nam dušu.

Sjetimo se i nehote raznih Karla, Otokara i Ljudevita, sjetimo se križarskih vojni,

seljačke bune i Matije Gupca, sjetimo se Turaka, Rima, starog i novog vijeka — svuda nam zadje duh — — — Kad se iz razmisli trgnemo i kad nam oko podje dalje, kad zaokruži po velikoj ravnicu, koja nas sjeća naše Slavonije, po uvalama, po romantičnim sklonima brijegova, kad opazimo Rudarsku dragu, kojoj u sredini manjka tek široka voda, da bude naš fjord, male crkvice, daleka mjesta i Zagreb — — — osjećamo, kao da smo izašli odnekud odnekale, gdje se čuo urlaj topova, zuj pušanih zrna, rika konja, ršum podivljalih glasova i škrip zubima onih, koji su prodrli u svu rugobu zla, pa su htjeli, da se podje dalje, da se čovjek ostavi krvi i zvjerstva.

Današnje doba donosi nova dobra i nova zla i ono će da ostavi svijesno i besvjesno spomenika i jedne i druge vrsti, a buduća će pokoljenja ljubomorno čuvati te spomenike kao vječni memento. Opće je poznata pojava, da i drugdje ne samo zidju spomenike, nego i stare najbrižljivije čuvaju, jer u jedan hip govore više, nego stotine ispisanih stranica, probude više dubokih osjećaja, nego mnogi s najvećom pomnjom i tendencijom gradjeni romani, — uče nas više u kratko vrijeme nego tolike i tolike propovijedi bilo s koje katedre i mjesta, koje često i nemaju druge svrhe, nego da se protuče vrijeme i progovori u vjetar par neskladnih i nezgrapnih riječi.

Prve samoborske novine.

Piše Josip Milaković.

Ej ko će opisati onu sreću, kadno se krenusmo u dvojim kolima sa našim barjakom u Podsusjed, odakle ćemo u Zagreb, da sa ostalim pjevačima krenemo put Stajerske! I mene — da bude veći broj je-kaša — adjustirajte na svoju, davši mi šešir sa zlaćanim gajtanom. Sjećamo se, da je tu bio: Bogović, Svarić, Vanjek i još neki, čija imena već mi izagjoše iz pameti.

Već se uhvatio mrak, kadno koracismo Dugom ulicom sa ostalim učesnicima na kolodvor. Ja nekako slučajno zaostah od svog društva i naglo se odjednom u društvu sa nekim visokim fratrom, koji — videći, da i ja idem kud i on — uhvati me ispod ruke, te tako u živahnu razgovoru stupasmo nerazdruživo do kolodvora, gdje se svak smjestio uza svoje. Taj fratar, lijepe kovčaste kose i milog bijelog lica, ko da je djevojačko, bijaše pjesnik Ivan Despot. Toga tada nisam na žalost znao. Poljubio bih mu inako bio ruku, kojom je pisao onako zanoene i milie pjesme, koje sam već tada čitao i poznavao.

I krenu vlak i završiše: Lijepa naša i Naprej zastava slave! A u tom vlaku elita je hrvatske pjesme — zbor je tu svih hr-

vatskih pjevačkih društava. U tom vlaku vozi se i naš velikan, naš August Šenoa. Tu je naš Tade i toliki drugi velikani naši. Kako sam bio sretan, kako sam bio ponosan! Teško bojujući već godinama na plućima, čisto sam se osjećao preporogjen u ovako odličnom društvu. Na svakoj stanici pridolaze novi učesnici. Sagiba se cvijećem okičen barjak i ulazi ponosno u vagon. I tako je to išlo do Ormuža, kamo stigismo 8. rujna rano u jutro pozdravljeni pucnjavom mužara i gradskom bandom. Pozdravljaju nas naša braća Slovenci. Orle se naši barjaci. Rukuju se naši velikani. Zastala mi od ganuća riječ u grlu. Krenusmo u grad. Idem i brišem suze, koje se otakuju niz biljeda mi lica. — Eno Kukuljevića! viknu neko. Živio! Živio! zaori naša narodnim vrpčama zakičena povorka. Dižu se kape i šeširi, a iz prvog kata jedne stare palače odzdravlja nam naš Kukuljević. Ej, i sada pišući te retke — ne mogu sakriti suza — A naši Slovenci? Pozdraviše nas ko prava braća. Jedan njihov odlični rodoljub jaši ko redatelj na konju, te odreguje, kako će se poredati cijela legija kola, u koja su upregnuti jaki štajerski konji okičeni vrpčama i cvijećem i čim se dovrši zajednički pjevački pokus, krenu nakon našeg zajutarka ta silna kolija put Jerusalema. Jerusalema, Jerusalema — — — To je onaj Jerusalema, što

no ga spominje Vraz u svojim Gjulabijama. Nije to golemo, ali je to strmo brdo, a na vrhu mu je lijepa crkvice Majke božje Jerusalemske. Tu je misu pjevao Vrazov školski drug starina Josip Muršec, a pjevačka društva pjevala su naizmjenice pojedine misne partije. Utraj crkve dvorahu nas krasne štajerke finim slasnim pecivom, a krepki štajerci divnom ljutomerskom kapljicom, koju željno arkasmo iz onih njihovih dragih kozarčeka. I sada — sad ćemo u Cerovec, sad ćemo u dubravu žerovinsku, gdje su komarci i mušice, gdje su onaj travnik, a na njemu brz konjic, gdje žanju one milovidne sestrice, a među njima i jedna ljepša zore, gdje je onaj dvorac, radi kojega plakaše prevareno srce miagjana još pjesnika.

Najvelebniji bijaše to čas u mom životu. Ni sada ne mogu to drugačije zamisliti, već ko neki čarobni san, — onaj utaz u travom i cvijećem obraslo dvorište, gdje nas zakitiše cvijećem lijepe štajerske Slovenke, dok nam uši zaglušuju pozdravni pokliči, tutnjava mužara i udaranje glazbe. Još danas čuvam onu kličicu cvijeća. Osušena je, ali je čuva svježa uspomena i harni pijetet spram velikog pjesnika.

(Svršit će se.)

Te su me dakle misli principijetno potakle, da pišem o toj stvari — no potaklo me na to i to, što sam čuo, da imade u Samoboru vrijednih domaćih ljudi, koji su sve sile upregli, kako bi Samoboru sačuvali veleban spomenik — a to je stara gradina, što se tako romantički uzvisila na obronku onog brijega.

Mate Malinar

Domaće vijesti.

Koncert lječilišne zaklade. Lječilišno povjerenstvo pod predsjedanjem g. dra. Gjura Horvata odlučilo je prirediti u četvrtak dne 28. o. mj. uvečer u prostorijama „Pensiona Samobora“ veliki Anin koncert s plesom u konst. lječilišne zaklade. Na koncertu sudjelovati će osim vojničke glazbe pjevačko društvo „Jeka“ te više umjetnika. Lječilišna zaklada, kojoj je isključivo svrha brinuti se za procvat Samobora kao ljetovališta i lječilišta, za poljepšanje mjesta, za udobnost gostova, za zabavne i stambene prilike, glazbu i reklamu itd. vrlo je važni faktor za daljnji razvitak našega Samobora. Zaklada postoji tek drugu godinu i mogla je Gosada radi slabih materijalnih prilika razviti tek cednu djelatnost. Nadati se je, da će te prilike od godine do godine postajati sve boljima i da će zaklada u skoro vrijeme ispuniti mnogi i mnogi prazni i manjkavi prostor našega javnoga života, kako bi prekrasni položaj Samobora i njegove ljetovnišne i lječilišne uredbe došle do sve veće cijene u domaćem i stranom svijetu, te stime porasla općenita privreda pučanstva. Mi ovime apelujemo na sve naše vrijedne gostove kao i na sve naše rodoljubno građanstvo, da po najvećoj mogućnosti podupru djelovanje naše zaklade i da se na poziv k ovom koncertu što mnogobrojnije odazovu. Posebni se pozivi ne će odašiljati, koncert biti će oglašen plakatima, a pristup je dozvoljen svakomu.

Osobne vijesti. Odlični slovenski književnik, predsjednik „Maticе Slovenske“ i neutrudljivi pobornik uzajamnosti Slovenaca i Hrvata, gosp. dr. Fran Ilešić prispio je prošavši nedjelje u Samobor na ljetovanje. Pozdravljamo ga u našoj sredini i kličemo od iskrena srca: Dobro nam došao! — Ljepote Samobora i okolice očarale su dra Ilešića pa je obrekao, da će o njima progovoriti i u slovenačkoj javnosti.

Naš odlični pjesnik književnik i domorodac prof. Josip Milaković u Sarajevu pohodio je također prošlog tjedna svoje rodjeno mjesto, pak ostaje u roda nekoliko dana. Našem vrijednom domorocu zdravije izvršno služi.

Inspiciranje. Kr. podžupan velem. g. Gjuro Horvat prispio je u srijedu u Samobor, te je ovdje inspicirao poslovanje kr. kotarske oblasti.

Imenovanje. Ban je imenovao prav. vježbenika kod našeg kotarskog suda, gosp. Matu Malinara prišlušnikom u opsegu banskoga stola. Našem prijatelju i hrv. knji-

ževniku, koji je svojim perom podupro i naš list, najsrdačnije čestitamo.

Promjene u svećenstvu. Kapelan u Topolovcu, g. Stjepan Oslaković premješten je u Sisak za drugoga.

Izveštaj o stanju uprave u županiji zagrebačkoj (Nastavak). Broj gosti bio je u Samoboru (lječilištu) 785, u Sv. Heleni 2900.

U samoborskom kotaru bilo je 1 umobolni, 9 benavih, 9 padavičavih, 13 slijepih, 42 gluhonijema. — U prošloj godini umrlo je 339 muških i 311 ženskinja. Do 1 godine života umrlo je 236, do 7 god. 135, od 7-14 god. 21, od 14-40 god. 65, od 40-60 god. 60, preko 60 god. 124.

Groblja u kotaru ima 8, razgledača mrtvaca 21.

Veterinarstvo. Od nekužnih bolesti skapalo je domaćih životinja u našem kotaru 2 konja, 16 goveda i 5 svinja u ukupnoj vrijednosti od K 2670. — Na kućnim bolestima i to bedrenici oboljelo je i skapalo 6 goveda i 1 konj, na bjesnoći 2 psa i 1 mačka; radi sakagije ubijen je 1 pas, šuga se pojavila kod 3 konja, od vrbanca poginulo 16 svinja, od sunjive zaraze oboljelo 286 kom, 43 ozdravilo, 234 skapalo, 9 prije zaklano. Broj okuzenih dvorišta iznosio je 91.

Pasa je bilo 16 raskošnih, 27 lovačkih, 683 kućna. Na psetarini je uništa svota od K 860. — Marvinskih putnica izdano je u kotaru Samobor 17.091. Zaklano je 1150 goveda, 1071 telica, 222 ovce i koze, 856 svinja. Zapijenjeno je 840 kg jetra radi metiljavosti. Zaklada veterinarska jest K 3872 60.

† **Paula Zibrat rođ. Roić,** kćerka samoborskog građana, sestra gđe. Arch, umrla je u neujelju dne 17. o. mj. u 47. godini života u Zagrebu, te je u utorak 19. o. mj. pokopana na Centralnom groblju. Laka joj zemlja!

Koncert vojne glazbe 70 pješačke pukovnije bit će danas poslije podne u 4 sata u Hotelu Pension.

Popis remek-tvorba prirode. Kr. zem. viada odlučila je, da dade popisati takve tvorbe prirode, koje su od osobite estetske važnosti, koje suze u ured domovine, koje su sa znanstvenog gledišta važne i vrijedne kao i takove tvorbe prirode, koje stoje u ma kojem odnosu sa domovinskom povješću. Ovo nastojanje ukazuje se tim opravdanije, što se mora priznati, da njegovanje i očuvanje osobitih tvorbi prirode pospešuje osim gospodarstvenih interesa i znanstvene svrhe, da stoji u uskom savezu sa narodno-historičkim gledištima, s estetskim i etičkim obzirom, jednom riječju, takvim interesima, koje si pri razvijanju kulture jedne zemlje ne smiju pustiti s vida.

Kr. kot. oblasť pozvala je sve škole u području kotara, te zamohila zupne ureda da izvide, da li se takovih tvorba nalazi u njihovim područjima, te da ih stave u popisne rubrike, koje su im dostavljene.

Proširenje škole u Sv. Martinu Pod Oklčem. Ovo proširenje, koje su iziskavali neodgodivi razlozi prenatrpanosti

škole kao i golemog broja školskih sposobnjaka, odredio je upravni žup. odbor u sjeđnici od 16. o. mj. Jednorazredna sadašnja škola ima se proširiti u trirazrednu na osnovu školskog zakona te glasom popisa školskih sposobnjaka, kojih imade već uporedo tri godine popriješno 500 na godinu.

U smislu zakonskih ustanova imala bi se ova škola proširiti na pet učiteljskih lica, no s razloga, što će se morati pomišljati na to, da se selo Molvice odcijepi u posebnu školsku općinu i što je upravna općina Sv. Martin god. 1909. sagradila školu u Rakov Potoku, proširuje se sada škola na trirazrednu odnosno na tri učiteljska lica.

Plivači bazen u hydropatičkom zavodu, današnjim je danom otvoren.

Veliku koncertnu večer priredjuju u utorak dne 26. o. mj. članovi zagrebačkog i osječkog kazališta gđjica. Dragica Fröbeigg. A. Grünhut i V. Majhenić u bašči svratišta „Gradu Trstu“. Početak točno u 8 i po sati. Ulaznina 1 K po osobi.

Nevaljan put. Tuže nam se stanovnici iz Ruda, da je put, koji vodi iz Ruda u Kotare u stanju, u kakvom se ne bi smio da nalazi. Put je izderan, nasut kamenjem i gotovo neprehodan. Već dva mjeseca tako stoji, a da se nitko ne miče, da ga popravi. Žitelji rudarski apeluju na svoju općinu, da učini reda i stavi put u prijašnje stanje.

Nesreća uslijed automobila. Ivan Rešetar vozio se kolima iz Samobora kući, ali ga iza Halaburščaka stigle automobil br. 613, koji je tako naglo letio da se Rešetarov konj poplašio, prevalio kola, a Rešetar zadobio više ozljeda i pretrpio štetu oko 200 K. Protiv vlasnika automobila podnio je Rešetar tužbu na kr. kotarski sud.

Prodaja vina u Samoboru. Trajno nevirijeme, peronospora i odium, koje su se bolesti s time u savezu pojavile u tako velikom opsegu, uzrokom su da je već sada sigurno da će ljetosna berba biti tako slaba, kako se u eri regeneracije vinograda nije još dogodilo. Posljedice ove loše godine po naše vinogradarstvo opazaju se već u tome, da se posljednjih 14 dana dižu rapidno cijene vinu, te su se više no podvostručile. Kako ni u drugim krajevima nema boljih izgleda na uspjeh berbe, dolaze k nama danomice kupci vina i to iz Štajerske, Kranjske, pa čak iz Bačke, koji ovdje traže veće kvantume vina. Tako je ovih dana čitavo dvorište kod hotela Trsta, te pod školom bilo okupirano golemim bačvama i kolima, jer su mnogi trgovci kupili vino od ovdašnje uzorno vodjene vinogardarske udruge. Rečeni trgovci kupili su od iste u nekoliko dana blizu 800 hl. Vino je prodano hl po 30—40 K. I više ovdašnjih posjednika vinograda prodalo je u većim i manjim količinama vina stranim trgovcima.

Kako nema izgleda na valjanu berbu, nema sumnje, da će cijene vina još znatno porasti, pa su zaista sretnici, koji ga lani nijesu mogli ili nijesu htjeli u besćenje prodati.

Slovenac u Samoboru.

Dr. Fr. Ilešić.

L.

U jutro bio sam u Ljubljani, na večer u Samoboru. — A nisam došao vlakom preko Podsusjeda, već direktno kolima iz Brežica.

Znam, neprijatelj ne će da bi Hrvati i Slovenci imali direktne sveze. Zato treba Metliku što više dijeliti od Karlovca, Krapinu od Rogatca, a Zagreb od Ljubljane.

Bog je rekao: To je jedna zemlja. Djavo veli: Dijelimo te vladajmo! Ja slušam Boga, ne djavola; zato tražim direktne sveze.

„Hvalen Isus, dobar dan!“ pozdravljaju me seljaci. Dakle se ne boje mojega „kaputa“? Ne, mojega kaputa ne trebaju se bojati; ta ja ćutim s njima te poštuju u njima svoje sunarodnike, koji su u cjelini — posjednici zemlje.

Povjertljivost seljaka do „gospode“ dobra je osnova budućnosti. Griješni onaj,

koji hoće da naruši ovu uzajamnost, a još više griješni onaj, koji ne će da u ovom širokom javnom radu računa sa interesima „naroda“ — puka.

Hrvatski narod nikada se nije bojao direktne sveze sa Slovencima: bojali su se toga tek „ugarski plemići“, koji su se brinuli za svoje svoje srednjovječne povlastice.

Moderan je „narod“, ne „plemić“; zato znamo, što nam je raditi.

Htio sam poslati rukopis u Ljubljanu, da se tamo štampa. Uz otpremni list morao sam — pošto ide pošiljka u Austriju — napisati još fatiranje te ovo opremiti vlastitim pečatom. Isto moram da načinim u Ljubljani, u Brežicama, kad što šaljem u Samobor ili u Zagreb. Je li to olakšavanje našega međusobnoga prometa? Je li se može tomu veseliti seljak, koji obično ipak ne razumije ni prošire procedure?

Prije Jelačića bana bila je stroga carinska granica između Hrvatske i susjednih austrijskih zemalja. A što je bila posljedica? Hrvati nisu prodavali vina, već su ga — popili!! Cvali su križevački štatuli!

Prolazi vrsta hodočasnika, pjevajući: „Majka božja bistricka“ — — Jeli sam u svojem štajerskom zavičaju ili u Krapini? Ta i tamo se pjeva ovako. Gdje se Bog moli, tamo mogu biti Slovenci i Hrvati zajedno. Gdje čovječji duh rodi plodovima umjetnosti i znanosti, tamo mogu biti Slovenci i Hrvati zajedno. Priroda oala im je istu domovinu te isti jezik.

Kajimo grijeh! Zašto preziremo prirodnu istinu te na kranjskoj ili štajerskoj strani govorimo o Hrvatima kao s kakvim drugim narodom? Zašto preziremo prirodnu istinu te na hrvatskoj strani jedva da što znademo o slovenskim stranama?

Samobor, nad kojim kraljuje „Villa, kraljica prirode“, mora znati, da će biti vrijedan nositi nad sobom znak „kraljice prirode“, ako bude svagda visoko držao povjest naše naše prirodne zajednice te svuda podržavao direktne sveze sa Slovencima.

Milakoviću, samoborski pobratime moj, zapjevaj „kraljici prirode!“

Nabava čistokr-nih krava i ju-nica preduzet će se za ovu godinu u Salcburskoj, Badenskoj i Švicarskoj. Za nabavljenu stoku jamči zem. vlada, da je steona i prosta od tuberkuloze. Na svakih 15 komada naručenih krava iz pojedinih krajeva dozvoljava zem. vlada, da se izaslantstvu priključuje jedan seljak (stočar) kao pouzdanik naručitelja, za koga se plaća put iz zem sredstava. Nabavna cijena je za pingavske krave od 450—600 K, a za simenthalske od 600—800 K. Narudžbe za opisanu stoku valja do konca srpnja predložiti strukovno-gospodarskom odsjeku zem. vlade.

Prekršaj obrtnog zakona. Tomo Tišter, zidarski obrtnik prijavio je Juru Žibrata iz Samobora, da je preuzeo zidarsku radnju kod udruge u Sv. Nedjelji, koji da ne može ovake poslove preuzimati, jer nema obrtnice. Žibrat priznaje da ne posjeduje obrtne iskaznice, ali da je sve svoje radnje dosada na zadovoljstvo kućevlasnika obavljao, te obriče, da će zakonskim propisima u skoro vrijeme udovojiti. Presudjen je radi prekršaja obrtnoga zakona na 25 K globe, koja globa imade teći u obrtno-naukovnu zakladu trg. Samobora.

Valerom na ovrhovoditelja. Ovrhovoditelj opć. Podvrh, Lovro Citarović sa prisežnikom Plevkom došli su da provedu zapljenu Terezi Tandarić radi 3 K 03 fil, koje ona duguje za opć. namet za općinu Piješevicu. Kada je prisežnik pristupio da plijeni, pograbi Tandarićka valer i zamahnu mu vrh glave, a isto tako se zaprijeti Citaroviću. „Valer“ su joj oduzeli, da ga odnesu na općinu, ali je Tereza uprla sve sile, te ga opet Plevku istrgla iz ruku. — Protiv Tandarićke podnesena je prijava kot. sudu.

Pobile se radi djece. Klara Dekanić u Lučkom spočitnula je Mari Puntarec iz istog sela, za što svojoj djeci ne da straha, pošto joj je sinčić potonje razbio kamenom prozore. Mara Puntarec mjesto da išiba dječaka, pograbi metlu, umoči je u gnojnicu i stane Klaru njome tući. — Puntarec se brani, da je na nju prije navala Klara kamenjem. Podnijele su obe tužbe na kot. sud.

Uhićeni tati na željeznici. Jakob Drobac i Valjak Petar rodnom iz Budinšćine, kotara Zlatar izveli su provalnu kradju u Vrapču. Pošto se odmah posumnjalo na ovu dvojicu pošli su u potjeru za njima oružnici, koji su povelj izvide u okolišnim selima. Medjutim su tati u Vrapču ušli u samoborski vlak i sjeli se bezbrižno u jednom coupeu. Kondukeru g. Rusanu odmah su ova dvojica udarila u oči i on se upustio s njima u razgovor. Prema opisu, kojeg su mu podali oružnici, bio je doskora na čistu, da su ti putnici provalnici iz Vrapča, za kojima se vodi potjera. Ne odavajući nikakva znaka sumnje, kojeg bi mogli uočiti, budno je ipak pazio, da mu ne izadju iz vlaka. Oni su uistinu ostali u vlaku i doveli se ravno u Samobor. Tu je konduker Rusan upozorio uredujućeg stražara na ovu dvojicu, koji ih je proglasio uapšenima i poveo na redarstvo. Ovdje dakako tvrdokorno zanijekaoše čin, a za gotovinu od 5 K 96 fil što je imadjahu sa sobom, izjaviše, da su je zastužili kao soboslikari kod krčme k Bijeloj Raci u Jaski.

U Samoboru kod policije ustanovljeno je povrh toga da je jedan od njih i vojni bjegunac, za kojim se već dugo vodi tjeralica bez uspjeha. Valjak Petar tek je nedavno odsjedio više godina u kaznionici, ali ga ni ona nije prizvala k pameti, pa će se sada morati ponovo vratiti u njene zidine. Provalnici su predani u uze sudb. stola zagrebačkog.

Gospodarstvo.

Neće da brane vinograde protiv peronospore.

Budući da je peronospora pojedincima, koji nijesu odbranu protiv ove za vremena preduzeli sav prirod uništila a lišće se porušilo, napustili su svaki dalji rad u vinogradima. Ovo bi moglo imati znatnih pošledi-

ca jer ne sačuvamo li trsu barem toliko zdravog lišća koliko mu je apsolutno za život potrebno, da se dalje normalno razvije i rozge dozore, tad gubimo nesamo berbu ove, nego i buduće godine, pače može čokoće i da uginu.

Bez lišća nema lozi života. Lišće je njen najvažniji organ. Što su nama pluća, to je trsu list. Lišćem usisava trs nekoja hraniva iz uzduha kao što je ugljična kiselina. Ugljičnu kiselinu si pridržava, dok kisik ispušta. Ovo primanje i ispuštanje nalik je disanju čovjeka ili životinje.

U lišće dolazi i sva ona hrana, što je korijeni upijaju iz zemlje, te se sva hrana onda tu promijeni (asimilira) kao u želucu.

Ovako promijenjena vraća se u obliku soka u sve dijelove trsa i hrani ih. Ovo putovanje soka dotično hrane kroz stanice ispod korz, te vraćanje u dijelove trsa slično je što i kolanje krvi u našim žilama.

Iz ovoga dakle vidi se koliko je važno lišće po život loze. Stoga ne ćemo li da nam uginu treba da branimo lišće od bolesti. U vinogradima, gdje se je lišće ustijed siabe ili nikakove odurane od peronospore posušilo, potjerat će ponovo mlado lišće iz zaperaka. Treba barem ovo očuvati zdravo, te ga poškopiti rastopinom galice i vapna da ne nastane posvemašnje poremećenje u njenom životu i razvitku. Tako ćemo si očuvati čokoće zdravo, rozge, — mladice će dozreti, te si osjegurati barem berbu buduće godine. C.

Poziv vinogradarima.

Poglavarstvo opć. Podvrh izdalo je sljedeći oglas:

Pošto vinogradari uslijed ovogodišnje neprestane kiše, nijesu mogli dospjeti, pravodobno špricati svoje vinograde, to je postala loza u većini zaražena peronosporom, uslijed česa se je počeo sušiti list od loze, dočim se je plod u cvatu, a i kašnije osipao i osušio.

Od ovogodišnjeg priroda ne će biti dakle koristi, no da se prepriječi veće zlo t. j. da se predusretne pogibao za buduću godinu, pozivaju se svi ovopodručni vinogradari, da tekom ovog mjeseca svoje vinograde, premda ne imadu ploda — valjano gancem poštrcaju, a to iz sljedećih razloga:

1. Ušćuvat će donekle zaraženi list.
2. Na zaraženome listu podat će dovoljno snage, da se taj zaraz opre.
3. Poradit će time, da će moći loza ove godine dozreti, i time spasiti vinograde, za buduću godinu.

Upozoruju se naročito vinogradari, da ne budu li svoje vinograde, akoprem prazne, od ovogodišnjeg ploda, odmah špricali a bude li ova zima jaka, da — nesamo, da će vinogradi pozepsti, već bi se lagano mogla loza i osušiti.

Ljetovišni i ljetilišni gosti.

od 1. do 20. srpnja.

Kovačević Stjepan, ministar za Hrv. i s. sa suprugom, Zagreb. — Bosanac Matija, banski savjetnik sa suprugom, Zagreb. — Dr. Ručević Stjepan, general-stožerni-liječnik u. m. Stari Mikanovci. — Barušić Feliks, ravnatelj osječke preparandije sa obitelji, Osijek. — Bauer Ema, supruga činovnika sa djecom, Zagreb. — Bresnitz Wanda René, supruga urednika sa djecom, Zagreb. — Cekuš pl. Matilda, privatnica, Zagreb. — Felner Marija, udova željezničkog nadzornika, Zagreb. — Felja Stjepan, privatnik, Djakovo. — Fischer Emilia, supruga trgovca, Osijek. — Harcer Gizela, učenica, Virovitica. — Hajdinjak Vinko, župnik, Alsó Dombor (Medjumurje). — Herkov pl. Sofija, supruga sudb. vijednika sa djecom, Zagreb. — Dr. Fran Ilić, profesor sa sinčićem, Ljubljana. — Jenisch pl. Pavao, inžinir sa suprugom, Beč. — Kamenar Persa, supruga ravn. gimnazije sa djecom, Vukovar. — König Franz i Alica sa pjestinjom, Zagreb.

— Kršjak Josip, staklar, Zagreb. — Kerdić Milivoj, prokurista gospodarskog društva sa obitelji, Zagreb. — Kirchbaum Paula, supruga ljekarnika sa djetetom, Vukovar. — Ključec Kačica, supruga ljekarnika sa djecom, Zagreb. — Kraus Oto, urednik „Agr. Tagbl.“ sa obitelji, Zagreb. — Lampe Franjo umir. župnik, Orahovica. — Lovasen Emil, profesor kemije sa obitelji, Zagreb. — Löwy Regina, privatnica, Zagreb. — Leibenfrost Oiga, supruga ravn. l. hrv. štedionice sa djecom, Zagreb. — Lichtenstein Rozina, privatnica sa bratom, Beč. — Marković Stefana, supruga kapetana sa djecom, Zagreb. — Marsić Hermina, privatnica, Zagreb. — Mirth Filomena, supruga satnika sa rodjakinjom, Senj. — Orsić Stjepan, profesor, Zagreb. — Ostoić Famka, supruga podpu-kovnika sa djecom, Karlovac. — Prister Alica, supruga inžinira sa djecom, Zagreb. — Pitarevic Mirko, ljekarnik sa obitelji, Dubrovnik. — Peterelli Božena, supruga natporučnika sa djetetom, Zagreb. — Penkaia Emilija, supruga inžinira sa djecom, Zagreb. — Poieševsky-Poiesevich Pavao, natporučnik, Zagreb. — Poleševsky-Polesevich Sofija, supruga odvjetnika, Zagreb. — Petschko Hinko, kapetan, Krakov. — Pelc Ženka, opravnica pošte, Zagreb. — Pavln Marija, supruga tajnika, Zagreb. — Raizner pl. Marija, učenica, Zagreb. — Rohrbacher Anka, učiteljica, Virovitica. — Sauerbrunn Moritz, tvorničar sa obitelji, Zagreb. — Sabjić Olga, učiteljica, Gradac. — Šunko Dionis, arhitekt sa obitelji, Zagreb. — Stožir Anka, supruga drž. blagajnika sa djecom, Zagreb. — Simonović Anton, djak, Brod n. S. — Schwarz Rozalia, privatnica, Beč. — Schuller Eugen, svršeni pravnik, Zagreb. — Spitzer Roza, privatnica sa djetetom, Bjelovar. — Vilhar-Kalska Bogumila, članica zem. kazališta, Zagreb. — Weslej Ludvig, mjernik, Kostajnica. — Weber Vilim, pošt. nadčinovnik, Osijek. — Zotman Ljubomir, trg. namještenik, Sisak. — Lukanović Irena, učiteljica, Trsat. — Lukanović Zora, učiteljica, Sušak. — Orešković Ivan, nadzornik zem. izmjere sa suprugom, Zagreb. — Turk Ana, udova pošt. činovnika sa djecom, Rijeka. — Herga Stefanija, priv. sa sestrom, Bjelovar. — Krčelić pl. Zvonimir, glavnik željez. postaje, Zaprešić.

Odgovorni urednik: dr. Mijo Juratović.

Kuća

u Bregani broj 22 uz zemaljsku cestu tik tvornice štapova u Bregani, u kojoj je zaposljeno 200 radnika, dobrovoljno se prodaje zajedno sa štalom, štagijom kovačnicom i bašcom.

Kuća sastoji se iz 3 soba, kuhinje i podruma. U istoj kući nalazi se neograničena točiona vina, a ista je veoma prikladna za otvorenje sitničarije, koja bi s obzirom na tvornicu i prometnu točku, lijepu dobit pružala.

Dražba održavat će se dne 24. srpnja 1910. u 3 sata popodne na licu mjesta u Bregani.

Dražbovatelj imade položiti prije započete dražbe vadum od 1000 K, koji će se nedostatku odmah vratiti.

Dražbeni uvjeti priopćit će se prije započete dražbe.

Javna zahvala.

Svemu vrlo cijenjenomu građanstvu, koje je našeg neprežaljenog supru-ga, odnosno nezaboravnog oca

Franju Švarića

sprovelo do posljednjeg počivališta te mu odar cvijećem okitilo bila ovim putem izražena naša najtoplija hvata.

Napose usrdno zahvaljujemo gg. dru. Stj. pl. Oreškoviću, dru. Miji Juratoviću i župniku Franji Forku za iskazana dobročinstva prema milom pokojniku. Bila još jednom svima od nas najdublja hvata, a od Boga obilna plaća.

Tugujuća rodbina.

**Prvi Samoborski
umjetni mlin na čigre s valcima
i tvornica ječmenove kaše.**

Izrađuje najfinije pšenično brašno i ječmenovu kašu uz najjeftinije cijene, te se preporučuje cijenjenom općinstvu Samobora i okoline.

Andro Nagode, Samobor.

Maučnik iz bolje kuće prima se u tiskari S. Šeka, Samobor.

Kurje oči

operiram najsavjesnije i na najmoderniji način sa svim oprezom i najboljim uspjehom. Cijene umjerene.

Alojs Feldman,
masseur Hydrom zavoda

**Rendes-vous Samoboraca u
Zagrebu.**

Svratište k „Lovačkom rogu.“

Nožo i krasno uređene sobe s električnom rasvjetom. Elegantna restauracija. Izvrsna kuhinja, dobro vino i pivo, brza i točna posluža. Cijene umjerene.

M. Pilaj, svratištar.

Opće poznata
Osječka
**MARIJINA
MAST**

rabi se uspješno protiv pjega, nadalje za uščuvanje lica, za njegu ruku itd.

Cijene jesu:
1 veliki lončić K 1.-
1 mali lončić K —70

Salje se pouzrećem i to najmanje 2 velika ili 3 mala lonč.

Ljekarna Najci Boljoj pomoći.
Ivana Govorkovića,
OSIJEK I, Slavonija.
U Samoboru se dobiva u ljekar-
nici M. KLEŠČIĆA.

**Uspješno se oglašuje u
„Samoborskom listu“**

E. Presečki, Samobor

javlja ovime slavnom p. n. općinstvu, trgovcem i svim konsumentom cementa, da je preuzeo prodaju prokušanog i najboljeg **portland cementa**

iz tvornice „Croatia“ u Zagrebu. Cijena je portland cementu u mom skladištu:

100 kg. po K. 4.—
50 kg. po K. 2.—

Vreće zaračunavam po 50 fil., za koje kod povrate u dobrom i neoštećenom stanju u roku od 8 dana zaračunati iznos vraćam.

Kod narudžbe od 1000 kg. dalje dajem još daljni popust i to prema utanačbi.

Preporučujući se, za što obilnije narudžbe, bilježim

veleštovanjem

E. Presečki.

Chinoferrin okrepljujuće sredstvo za slabe i nemoćne, te bolesne na želuca. Boca od pol litre K 2-40.

Dr. Milana Biščana probavni prašak za želudac. Cijena kutiji 1 K.

Samoborska vinovica

za jačanje mišica i odstranjenja umornosti. Kod trganja i protiv glavobolji. — Cijena boci 1 K.

Balsam protiv kurjim očima
Sigurno sredstvo. Cijena boci 1 K.

Švedske kapi. Staro i prokušano sredstvo proti bolesti želudca i pomanjkanju teka. Boce po 1 K i K 1-60.

Samoborske pilule za čišćenje.
Kutija K 1-20.

Praška za zube sve vrsti. Najfinije kefice za zube. Parfuma i sapuna samo najfinije vrste. Razne medicinske specialitete i kirurškičke sprave. Mineralne vode uvijek svježe punjene dobivaju se u

Ijekarni Mirka Kleščića
u Samoboru.

Razglednice samoborske te razne druge, kao umjetničke, razni vidici, ruže, ljubovne, č. stitke, djeca itd. — dobiju se najjeftinije u papirnici S. Šeka, Trg Leop. Salvatora.

◆ 5500 ◆
svjedodžbi od liječnika i privatn. potvrđuju, da
KAISER-ove
prane karamele
sa tri emorike
najuspješn. odstranjuju

Kaselj

promuklost, sluzavost, katar i kašalj hripavac
Omot 20 i 40 fil., svežanj 60 fil.

Dobiva se kod
MIRKA KLEŠČIĆA
Ijekarnika u Samoboru.

Odlikovani: Krško 1902., Zagreb 1906.

Utemeljeno god. 1872.

Najstarija trgovina

mješovite robe na veliko i na malo

E. Presečki u Samoboru

preporučuje za nadošlu sezonu gg. vinogradarima i gospodarima svoj najveći izbor

peronospora štrcaljke

kompletne i sve k ovim pripadajuće dijelove posebno.

Puhaljke za sumpor

najsolidnije građene.

Noževe i gumije za cijepiti.

Škare za vinograde i vočke.

Prave aussiške galice, sumpora I. vrste, dvostruko rafinovanog, rafije (like) bijele široke. Nadalje kosa, srpova i brusnih kamena najbolje vrste.

SP

SAMOBORSKA TISKARA

I PAPIRNICA

SLAVKO ŠEK

SAMOBOR.

TRG NADVOJ. LEOPOLDA SALVATORA.

SL

Preporuča se sl. p. n. općinstvu za točnu i solidnu izradbu svih tiskarskih radnja, a napose veleč. gg. svećenicima, župnim uredima, gg. učiteljima, kotarskim, općinskim i privatnim uredima, štedionicama, bankama, trgovcima, obrtnicima, gostioničarom itd. za izradbu tiskanica, listovnih papira, računa, omota, memoranda, opomena, posjetnica, zaračnih i vjenčanih karta, osmrtnica itd. itd.

Prodaja papira uz tvorničke cijene na malo i veliko.

Listovnog papira u omotima i u škatuljama, pripovjernih, školskih i trgovačkih knjiga, koledara te oiso-risaćeg materijala.

Cijene vrlo umjerene.